

СЕРГІЙ НАБОКА – ЖИВА ЛЕГЕНДА УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Іващенко І., студ.гр. ЖТ-62

Професіоналізм журналіста сьогодні суттєво відрізняється від фахових ознак працівника ЗМІ й пропаганди тоталітарного періоду. Не тим, що у ті політично важкі часи не було талановитих журналістів і публіцистів, а тим, що тоді сама система чітко визначала його місце як підручного партії. Відступ від партійної лінії міг коштувати журналістові життя, відбування покарання, чи у кращому випадку позбавлення партквитка і роботи. Такого роду репресивна мітла замела свого часу і видатного поета, дисидента, живу легенду української журналістики Сергія Набоку.

Народився він 26 квітня 1955 р. в м.Тула в сім'ї журналістів, яка переїхала до Києва. Сергій самостійно навчився читати й писати у 5 років і певний час читав енциклопедії, «Словарь иностранных слов», «Историю зарубежной философии», «Государство и революцию» Леніна, котрі й зробили, мабуть, з нього «буржуазного націоналіста».

Після служби в армії Набока навчався у Київському університеті на факультеті журналістики (1976-1981), потім працював редактором літератури у видавництві «Мистецтво».

У 1979 р. він став співзасновником Київського демократичного клубу, де проводилися філософські та релігійні семінари, обмін літературою та її обговорення. 11 січня 1981 р. Сергія Набоку було заарештовано. Йому інкримінували, крім листівок, написання «наклепницьких» віршів і статей, участь у складанні маніфесту про внутрішньополітичне становище СРСР і тексту «Перспективи заповнення духовного вакууму радянського суспільства». За ст. 187-1 КК УРСР його було засуджено до 3-х років позбавлення волі.

Звільнившись у 1984 р., Набока повернувся до Києва і почав займатися релігійною діяльністю. Під час перебудови він брав участь у відродженні Української Автокефальної Православної церкви, був організатором і головою Українського культурологічного клубу.

У 1989 р. Сергій видавав незалежну газету «Голос відродження», яка мала велике значення для відродження українського духу. Популярною була і редагована ним програма Радіо «Свобода»: «Права людини – українська реальність», де прозвучало надзвичайно багато репортажів про численні порушення прав людини.

Був Сергій Набока співзасновником, співвласником і генеральним директором Українського незалежного інформаційного агентства «Республіка» (УНІАР). У дні державного перевороту в Москві агенція інформувала слухачів про будь-які факти репресій проти політичних активістів, зрадництва незалежності України, в тому числі з боку чиновників у столиці та в регіонах.

З 1994 р. Набока був президентом Українського медіа-клубу і головним редактором прес-центру «Гаряча лінія»; деякий час вів нічний ефір на телекомпанії «Ера».

18 січня 2003 р. у Вінниці знайдено мертвим відомого київського журналіста Сергія Набоку. Йому було 47 років.

У нього був свій неповторний стиль у журналістиці й житті. У статті «Про критику і критиків» на вічне запитання «що робити?» Набока відповів так: «Писати й видавати, писати й видавати, видавати й писати – не зважаючи на все меншу кількість читачів, українців, людей... Літературну критику, українську літературу, Україну і, взагалі, що врятує світ? Та вже щось врятує. Може, впертість, може – почуття гумору. Може – літературні критики».

Збірку віршів під назвою «Увага № 0» Набока не встиг видати за життя. Це поетична книжка, яка збрала у собі вірші, афоризми, нотатки, потаємні думки. У жовтні 2003 р. відбулася презентація цієї книги, передмову до якої написав Вахтанг Кіпіані, який стверджував, що книга Сергія Набоки буде розібрана на цитати.

Газета «По-українськи» у січні 2006 року помістила статтю «Сергій Набока повертається у снах». Катерина Зеленська, його мати, розповіла, що у сні він попросив записати ось ці слова:

Пам'ятай: вже не буде ніякої туги,
Хоч немає мені на землі вороття-каяття.
Зрозумій, я народжуюсь вдруге,
Щоб навіки прийти з небуття...

В Україні родиною, друзями, колегами, шанувальниками багатогранного таланту видатного українця створюється фонд Набоки. Усі, хто пам'ятають і цінують журналіста і поета Набоку, можуть долучитися до роботи Фонду. Видання творчого доробку – це програма-мінімум ініціативної групи, а програма-максимум полягає в реальному сприянні розвитку ідей, які відстоював Сергій Набока.

Наук.кер. - Жиленко І.Р., к. філол. н., ст. викл.